

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-6(4)/15/JN

Warszawa, 10 marca 2015 r.

DECYZJA DIH-1/ 17 /2015

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.), art. 1 ust. 3 i art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.) oraz art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 669 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Poznańdis Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu od decyzji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Poznaniu z dnia 5 grudnia 2014 r. (nr akt sprawy: ŻG.8361.141.2014 ZPO), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 2.000 zł (słownie: dwa tysiące złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu czterdziestu czterech partii artykułów rolno-spożywczych, oferowanych do sprzedaży bez opakowań (luzem), nieodpowiadających jakości handlowej z uwagi na niewłaściwe oznakowanie, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 5-12 września 2014 r. przez inspektorów reprezentujących Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Poznaniu – zwanego dalej również „*Wielkopolskim WIIH*” – w markecie E.Leclerc w Poznaniu przy ul. Winklera 1, należącym do przedsiębiorcy Poznańdis Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu - zwanego dalej również „*stroną*” – zakwestionowano sposób oznakowania czterdziestu czterech partii artykułów rolno-spożywczych oferowanych do sprzedaży bez opakowań (luzem) o łącznej wartości 952,53 zł, tj.:

- dwudziestu siedmiu partii pieczywa, zwanych dalej „*pieczywem*”, o wartości 372,64 zł, tj.:
  - Chleb fitness a’450g w ilości 2 sztuk, w cenie 4,49 zł/szt., o wartości 8,98 zł,
  - Chleb witalny a’400g w ilości 2 sztuk, w cenie 4,49 zł/szt., o wartości 8,98 zł,
  - Chleb żytni a’380g w ilości 2 sztuk, w cenie 2,49 zł/szt., o wartości 4,98 zł,
  - Chleb kaszubski a’650g w ilości 3 sztuk, w cenie 3,99 zł/szt., o wartości 11,97 zł,
  - Chleb razowy z nasionami a’450g w ilości 7 sztuk, w cenie 2,59 zł/szt., o wartości

18,13 zł,

- Chleb razowy z nasionami a'750g w ilości 12 sztuk, w cenie 3,59 zł/szt., o wartości 43,08 zł,
- Chleb orkiszowy a'750g w ilości 3 sztuk, w cenie 4,59 zł/szt. o wartości 13,77 zł,
- Chleb pasterski a'750g w ilości 1 sztuki, w cenie 5,79 zł/szt. o wartości 5,79 zł,
- Chleb wiejski z makiem a'450g w ilości 3 sztuk, w cenie 1,99 zł/szt., o wartości 5,97 zł
- Chleb razowy a'750g w ilości 2 sztuk, w cenie 2,89 zł/szt., o wartości 5,78 zł,
- Chleb z makiem a'600g w ilości 2 sztuk, w cenie 2,59 zł/szt., o wartości 5,18 zł,
- Chleb firmowy a'500g w ilości 2 sztuk, w cenie 2,49 zł/szt., o wartości 4,98 zł,
- Bagietka a'200g w ilości 2 sztuk, w cenie 1,99 zł/szt., o wartości 3,98 zł,
- Chałka a'200g w ilości 4 sztuk, w cenie 2,29 zł/szt., o wartości 9,16 zł,
- Plecionka a'100g w ilości 5 sztuk, w cenie 1,19 zł/szt., o wartości 5,95 zł,
- Rogal mleczny a'100g w ilości 15 sztuk, w cenie 1,19 zł/szt. o wartości 17,85 zł,
- Bułka kajzerka a'55g w ilości 10 sztuk, w cenie 0,49 zł/szt. o wartości 4,90 zł,
- Bułka zwykła a'55g w ilości 50 sztuk, w cenie 0,69 zł/szt., o wartości 34,50 zł,

dostarczonych przez Piekarnio-Cukiernię Jacek Błaszowski Sp. z o.o., ul. Poznańska 57, 62-040 Puszczykowo (dowód dostawy nr DD 64034/14/C, nr DD 64073/14/C z dnia 05.09.2014 r., nr DD 63789/14/C, nr DD 63662/14/C z dnia 04.09.2014),

- Bułka sojowa a'60g w ilości 70 sztuk, w cenie 0,69 zł/szt., o wartości 48,30 zł,
  - Bagietka Milano a'300g w ilości 4 sztuk, w cenie 2,59 zł/szt. o wartości 10,36 zł,
- dostarczonych przez Piekarnio-Cukiernię Adam Nowak, ul. Woźna 10, 61-777 Poznań (dowód dostawy nr 20240/2014 z dnia 04.09.2014 r.),
- Bułka Ardeńska ciemna a'70g w ilości 20 sztuk, w cenie 0,99 zł/szt., o wartość 19,80 zł,
  - Bułka Ardeńska jasna a'70g w ilości 10 sztuk, w cenie 0,99 zł/szt., o wartości 9,90 zł,
  - Bułka Katalońska wieloziarnista a'70g w ilości 15 sztuk, w cenie 0,69zł/szt. o wartości 10,35 zł,
  - Bułka ze słonecznikiem a'50g w ilości 3 sztuk, w cenie 0,59 zł/szt., o wartości 1,77 zł,
  - Ciabatta z ziołami a'180g w ilości 10 sztuk, w cenie 1,89 zł/szt., o wartości 18,90 zł,
  - Bagietka z masłem i czosnkiem a'175g w ilości 9 sztuk, w cenie 2,99 zł/szt. o wartości 26,91 zł,
  - Kajzerka wielozbożowa a'65g w ilości 18 sztuk, w cenie 0,69 zł/szt., o wartości 12,42 zł,

dostarczonych przez ARMIR Sp. z o.o. Sp.k., ul. Magazynowa 50, 41-700 Ruda Śląska (dowód dostawy nr 749/14 z dnia 05.09.2014 r.), wyprodukowanych przez La Lorraine Polska Sp. z o.o., ul. Przemysłowa, 05-100 Nowy Dwór Mazowiecki, a wypiekanych na miejscu przez stronę z półproduktu mrożonego,

z uwagi na brak w miejscu ich sprzedaży, na wywieszkach dotyczących ww. pieczywa lub w inny sposób w miejscu bezpośrednio dostępnym konsumentom, informacji dotyczącej wykazu składników, co w dniu kontroli stanowiło naruszenie § 17 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 774), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie znakowania środków spożywczych” oraz informacji określającej rodzaj pieczywa umożliwiającej identyfikację produktu, co w dniu kontroli stanowiło naruszenie: art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 669 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, w związku z art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136 poz. 914 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o bezpieczeństwie żywności i żywienia”, art. 16 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. L 31 z 1.2.2002, s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 178/2002”;

- siedemnastu partii wyrobów ciastkarskich, zwanych dalej „wyrobami ciastkarskimi”, o wartości 579,89 zł, tj.:
  - Drożdżówka mix w ilości 20 sztuk, w cenie 1,49 zł/szt., o wartości 29,80 zł,
  - Pączek z powidłami w ilości 10 sztuk, w cenie 1,39 zł/szt., o wartości 13,9 zł,
  - Babka włoska w ilości 1,2 kg, w cenie 27,99 zł/kg, o wartości 33,59 zł
  - Ciastka Fedora w ilości 0,8 kg, w cenie 28,99 zł/kg, o wartości 23,19 zł
  - Ciasto Pawie oczko w ilości 0,3 kg, w cenie 28,99 zł/kg, o wartości 8,70 złdostarczonych przez Piekarnio-Cukiernię Jacek Błaszowski Sp. z o.o., ul. Poznańska 57, 62-040 Puszczykowo (dowód dostawy nr DD 64034/14/C z dnia 05.09.2014 r., nr DD 63789/14/C, nr DD 63662/14/C z dnia 04.09.2014),
  - Sernik wiedeński w ilości 0,8 kg, w cenie 25,99 zł/kg, o wartości 20,79 zł,
  - Babeczka deserowa w ilości 4 sztuk, w cenie 1,99 zł/szt., o wartości 7,96 zł,
  - Babka włoska w ilości 4 sztuk, w cenie 13,99zł/szt., o wartości 55,96 zł,
  - Gniazdko poznańskie w ilości 10 sztuk, w cenie 1,39 zł/szt., o wartości 13,90 zł,
  - Bomby w ilości 15 sztuk, w cenie 1,39zł/szt., o wartości 20,85 zł,
  - Ciastka koktajlowe w ilości 20 sztuk, w cenie 1,49 zł/szt. o wartości 29,80 zł,
  - Eklery w ilości 9 sztuk, w cenie 2,19zł/szt., o wartości 19,71 zł,
  - Ciasto kostka mix a’500g w ilości 14 sztuk, w cenie 13,99zł/szt., o wartości 195,86 zł,
  - Ptysie w ilości 11 sztuk, w cenie 2,19 zł/szt., o wartości 24,09 zł,
  - Rokery w ilości 5 sztuk, w cenie 2,29 zł/szt., o wartości 11,45 zł,
  - Ciastko serduszko w ilości 22 sztuk, w cenie 2,99zł/szt., o wartości 65,78 zł,
  - Torcik Turecki w ilości 2 sztuk, w cenie 2,29zł/szt., o wartości 4,58 zł,

dostarczonych przez Piekarnio-Cukiernię Adam Nowak, ul. Woźna 10, 61-777 Poznań (dowód dostawy nr 20240/2014 z dnia 04.09.2014 r.),

z uwagi na brak w miejscu ich sprzedaży, na wywieszkach dotyczących tych produktów lub w inny sposób w miejscu bezpośrednio dostępnym konsumentom, informacji dotyczącej wykazu składników, co w dniu kontroli stanowiło naruszenie § 17 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych.

W toku kontroli uzupełniono brakujące informacje w postaci odrębnych wydruków, które zostały udostępnione dla konsumenta w miejscu ogólnodostępnym, tj. przy regale z pieczywem.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z dnia 12 września 2014 r. (nr akt: ŻG.8361.141.2014). Do akt sprawy dołączono kserokopie ww. dowodów dostaw oraz oświadczenie przedsiębiorcy o zaliczaniu się do grupy średnich przedsiębiorców, zgodnie z rozdziałem 7 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672 z późn. zm.).

Pismem z dnia 4 listopada 2014 r., Wielkopolski WIIH zawiadomił stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu czterdziestu czterech ww. partii artykułów rolno-spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej, z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie. Jednocześnie strona została poinformowana o prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi w sprawie materiałami i wypowiedzenia się co do zebranych dowodów oraz o terminie składania wniosków dowodowych. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 5 grudnia 2014 r. (nr akt sprawy: ŻG.8361.141.2014) Wielkopolski WIIH, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, wymierzył ww. przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 2.000 zł (słownie: dwa tysiące złotych) za wprowadzenie do obrotu ww. czterdziestu czterech partii artykułów rolno-spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej, z uwagi na niewłaściwe oznakowanie.

Pismem z dnia 23 grudnia 2014 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – zwanego dalej również „Prezesem UOKiK” – odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o:

1. uchylenie zaskarżonej decyzji w całości oraz o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej,
2. dopuszczenie i przeprowadzenie, na podstawie art. 136 Kpa, dowodów z:
  - dokumentów zgromadzonych w aktach, w szczególności z Protokołu kontroli, z dnia 12 września 2014 r. (nr akt: ŻG.8361.141.2014), na okoliczność niezwłocznego usunięcia przez stronę uchybień stwierdzonych podczas kontroli, zgodnie z zaleceniami Inspektorów reprezentujących Wojewódzkiego WIIH,

- zeznań świadków, pracowników kontrolowanej placówki, na okoliczność: niezwłocznego usunięcia przez stronę uchybień stwierdzonych podczas kontroli, zgodnie z zaleceniami Inspektorów kontrolujących, przebiegu i wyniku wcześniejszych kontroli Wielkopolskiego WIIH w kontrolowanej placówce celem wskazania, iż w okresie przed stwierdzeniem nieprawidłowości w długim odstępie czasowym od tego zdarzenia nie występowały naruszenia przepisów w zakresie oznakowania produktów piekarniczych zaś Inspekcja nie kwestionowała sposobu oznakowania tych produktów.

Przedmiotowej decyzji strona zarzuciła naruszenie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej z uwagi na:

- nieprawidłową ocenę przesłanek, które należy uwzględnić ustalając wysokość kary (art. 40a ust. 5 tej samej ustawy), tj. uznanie stopnia szkodliwości czynu za wysoki a zakresu naruszenia przepisów ww. ustawy za znaczny,
- nieuwzględnieniu okoliczności łagodzących, tj. braku umyślnego zawinienia strony w naruszeniu ww. przepisów, faktu niezwłocznego usunięcia naruszeń oraz tego, że strona nie była dotąd karana za niewłaściwe oznakowanie produktów piekarniczych,

co, zdaniem strony, doprowadziło do wymierzenia kary rażąco wygórowanej. Ponadto strona podnosi, że Wielkopolski WIIH również nie uzasadnił w sposób wyczerpujący wysokości nałożonej kary. W dalszej kolejności strona wyraziła pogląd, że skoro nie zostały wypełnione przesłanki określone w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej to w obecnym stanie faktycznym i prawnym brak jest podstaw do nałożenia na nią kary pieniężnej.

Pismem z dnia 20 stycznia 2015 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów poinformował ww. przedsiębiorcę, iż przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 8 rozporządzenia 178/2002, prawo żywnościowe ma na celu ochronę interesów konsumentów i powinno stanowić podstawę dokonywania przez konsumentów świadomego wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością.

W myśl art. 17 ust. 1 tego rozporządzenia, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywy Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011 r., s. 18 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 1169/2011”, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych.

Jak stanowi art. 8 ust. 5 ww. rozporządzenia, bez uszczerbku dla ust. 2-4 podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się że wymogi te są spełnione.

Ustawa o jakości handlowej w art. 4 ust. 1 stanowi, że wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta.

Oznakowanie środków spożywczych, jak wynika z art. 3 pkt 5 ww. ustawy jest jednym z elementów jakości handlowej.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, artykuły rolno-spożywcze wprowadzane do obrotu są oznakowane.

W myśl przepisu regulacji zawierającej wymagania w zakresie jakości handlowej, to jest art. 1 ust. 3 rozporządzenia 1169/2011, stosuje się je do podmiotów działających na rynku spożywczym na etapach łańcucha żywnościowego, na których ich działania dotyczą przekazywania konsumentom informacji na temat żywności. Ma ono zastosowanie do wszelkich środków spożywczych przeznaczonych dla konsumenta finalnego, w tym do środków spożywczych dostarczanych przez zakłady żywienia zbiorowego i do środków spożywczych przeznaczonych do dostarczenia do zakładów żywienia zbiorowego.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 ww. rozporządzenia 1169/2011, w przypadku oferowania środków spożywczych do sprzedaży konsumentom finalnym lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta lub ich pakowania do bezpośredniej sprzedaży:

a) przekazanie danych szczegółowych określonych w art. 9 ust. 1 lit. c) jest obowiązkowe (tj. wszelkich składników powodujących alergie wymienionych w Załączniku II rozporządzenia 1169/2011);

b) przekazanie innych danych szczegółowych określonych w art. 9 i 10 nie jest obowiązkowe, chyba że państwo członkowskie przyjmie przepisy krajowe zawierające wymóg przekazania części lub wszystkich tych danych szczegółowych, lub elementów tych danych szczegółowych.

Jednocześnie, jak wskazuje ust. 2 tego artykułu, państwa członkowskie mogą przyjmować przepisy krajowe dotyczące sposobu udostępniania danych szczegółowych lub elementów danych szczegółowych, o których mowa w ust. 1, oraz - w stosownych przypadkach - form ich wyrażania i prezentacji.

W myśl § 17 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych, obowiązującego w dniu kontroli oraz w dniu wydania zaskarżonej decyzji, w przypadku środków spożywczych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży, oprócz nazwy środka spożywczego należało podać m.in.:

- 1) nazwę albo imię i nazwisko producenta,
- 2) wykaz składników,
- 3) klasę jakości handlowej albo inny wyróżnik jakości handlowej, jeżeli zostały one ustalone w przepisach w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych lub ich grup albo jeżeli obowiązek podawania klasy jakości handlowej albo wyróżnika wynika z odrębnych przepisów.

Informacje te należało podać w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom.

W odniesieniu do wymagań co do nazwy środka spożywczego, obowiązująca w dniu kontroli oraz w dniu wydania zaskarżonej decyzji ustawa o jakości handlowej w art. 7 ust. 2 odsyłała do art. 47 ustawy o bezpieczeństwie o żywności i żywienia. Art. 47 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia stanowił, że nazwa środka spożywczego powinna odpowiadać nazwie ustalonej dla danego rodzaju środków spożywczych w przepisach prawa żywnościowego, a w przypadku braku takich przepisów powinna być nazwą zwyczajową środka spożywczego lub składać się z opisu tego środka spożywczego lub sposobu jego użycia, tak aby umożliwić konsumentowi rozpoznanie rodzaju i właściwości środka spożywczego oraz odróżnienie go od innych produktów. W szczególności, zgodnie z art. 47 ust. 5, nazwa, pod którą środek spożywczy był wprowadzany do obrotu, nie mogła być zastąpiona znakiem towarowym, nazwą marki lub nazwą handlową (wymyśloną).

Przepisy te – obowiązujące w dniu kontroli oraz dniu wydania zaskarżonej decyzji - zostały uchylone na podstawie art. 1 pkt 5, art. 2 pkt 5 i art. 4 ustawy z dnia 7 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1722). Powyższe wymogi w zakresie znakowania żywności oferowanej bez opakowań (luzem) są obecnie zawarte w § 19 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 29), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie znakowania” i są spójne z wymaganiami wcześniej normowanymi w § 17 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych. W odniesieniu do nazwy środka spożywczego § 19 rozporządzenia w sprawie

znakowania odsyła do art. 17 rozporządzenia 1169/2011, który stanowi, że nazwą środka spożywczego jest jego nazwa przewidziana w przepisach; w przypadku braku takiej nazwy nazwą środka spożywczego jest jego nazwa zwyczajowa, a jeśli nazwa zwyczajowa nie istnieje lub nie jest stosowana, przedstawia się nazwę opisową tego środka spożywczego (ust. 1). Nazwa środka spożywczego nie może być zastąpiona nazwą chronioną jako własność intelektualna, nazwą marki lub nazwą wymyśloną (ust. 4). Dodatkowo rozporządzenie 1169/2011 w art. 2 ust. 2 lit. n)-p) podaje definicje nazwy przewidzianej w przepisach, nazwy zwyczajowej i nazwy opisowej.

Pojęcie „wprowadzania do obrotu” w rozumieniu art. 3 pkt 4 ustawy o jakości handlowej oraz art. 3 pkt 8 rozporządzenia 178/2002 oznacza posiadanie żywności lub pasz w celu sprzedaży, z uwzględnieniem oferowania do sprzedaży lub innej formy dysponowania, bezpłatnego lub nie oraz sprzedaż, dystrybucję i inne formy dysponowania.

Ustawa o jakości handlowej stanowi w art. 40a ust. 1 pkt 3, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł. Na mocy art. 40a ust. 4 tej ustawy, kary pieniężne wymierza, w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej. Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia, na mocy art. 40a ust. 5 ww. ustawy stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2002, kary mające zastosowanie w przypadku naruszenia prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

W przedmiotowej sprawie strona wprowadziła do obrotu czterdzieści cztery ww. partie artykułów rolno-spożywczych bez opakowań (dwadzieścia siedem partii pieczywa i siedemnaście partii wyrobów ciastkarskich), nieodpowiadających jakości handlowej z uwagi na brak wymaganego prawem oznakowania, co zdaniem Wielkopolskiego WIIH naruszało obowiązujące przepisy. Mając na uwadze powyższe, Wielkopolski WIIH uznał, iż należało wymierzyć karę pieniężną w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej. W opinii Prezesa UOKiK ustalenia kontroli wskazywały na popełnienie czynu opisanego w tym przepisie, a więc były podstawą do wymierzenia kary pieniężnej.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona nie kwestionowała ustaleń kontroli, ale zarzuciła organowi pierwszej instancji naruszenie art. 40a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na: nieprawidłowej ocenie przesłanek o których mowa w art. 40a ust. 5 tej samej ustawy, które należy uwzględnić ustalając wysokość kary, tj. uznaniu stopnia szkodliwości czynu za wysoki a zakresu naruszenia za znaczny, oraz na

niewwzględnieniu okoliczności łagodzących, tj. nieumyślnego zawinienia strony w naruszeniu przepisów, niezwłocznego usunięcia nieprawidłowości i dotychczasowej działalności strony. Powyższe zdaniem strony doprowadziło do wymierzenia kary rażąco wygórowanej do zarzucanego czynu i niewspółmiernej do stopnia naruszenia przepisów ww. ustawy. Ponadto, zdaniem strony, Wielkopolski WIIH nie uzasadnił w sposób wyczerpujący wysokości nałożonej kary. W dalszej kolejności strona wyraziła pogląd, że skoro nie zostały wypełnione przesłanki określone w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej to w obecnym stanie faktycznym i prawnym brak jest podstaw do nałożenia na nią kary pieniężnej. W związku z powyższym wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości, odstąpienie od wymierzenia jej kary pieniężnej, oraz o przeprowadzenie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy i zeznań świadków – pracowników kontrolowanej placówki – na okoliczność niezwłocznego usunięcia stwierdzonych w trakcie kontroli uchybień a także wykazania, że w długim odstępie czasowym nie występowały naruszenia przepisów w zakresie oznakowania produktów piekarniczych.

W ocenie Prezesa UOKiK powyższe stanowisko strony, na gruncie stanu faktycznego i prawnego sprawy, nie zasługuje na uwzględnienie. W pierwszej kolejności należy wskazać, że przyjęte przez ustawodawcę brzmienie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy, w stosunku do kogo zostanie ustalone, iż wprowadził do obrotu nieodpowiadające jakości handlowej artykuły rolno-spożywcze, podlega karze przewidzianej w tym przepisie. Oznacza to, że samo stwierdzenie – udowodnienie faktu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej produktów, powoduje konieczność nałożenia stosownej kary (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 sierpnia 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 894/10). Odpowiedzialność określona w tych przepisach ma charakter obiektywny, natomiast przesłanką jej przyjęcia jest tylko fakt wprowadzenia do obrotu produktów o niewłaściwej jakości handlowej (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 maja 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 126/10)

W niniejszej sprawie bez najmniejszej wątpliwości stwierdzono, że strona popełniła czyn opisany w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, a więc organ pierwszej instancji zobligowany był do wymierzenia kary pieniężnej. Nie ma przy tym znaczenia czy nieodpowiadające jakości handlowej produkty zostały wprowadzone do obrotu w wyniku celowego działania strony, czy też nie, gdyż to wyłącznie na stronie spoczywał obowiązek prawidłowego oznakowania oferowanych przez nią środków spożywczych. Należy też zaznaczyć, że wymierzana na podstawie tego przepisu kara jest środkiem sankcjonującym naruszanie prawa żywnościowego, a celem regulacji jest ogólnie pojęty interes konsumentów, w szczególności zapewnienie, że nabywane przez nich artykuły rolno-spożywcze są właściwej jakości handlowej.

Przepis art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej określa granice, w których kwota kary powinna się mieścić – tj. od 500 zł do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej (przyjmowanej na podstawie wartości zakwestionowanych partii) uzyskanej lub która

mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do obrotu towarów nieodpowiadających jakości handlowej.

Przy ustalaniu wysokości kary należy uwzględnić przesłanki określone w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, takie jak stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

Jak wynika z powyższego przesłanki te uwzględniane są przy ustalaniu wysokości kary a nie stanowią podstawy jej wymierzenia, jak mylnie stara się wykazać strona.

Odnosząc się do zarzutu postawionego przez stronę w odwołaniu, Prezes UOKiK dokonał ponownej weryfikacji wszystkich wpływających na wysokość kary przesłanek, wskazanych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej.

Przy ocenie stopnia szkodliwości czynu polegającego na wprowadzeniu do obrotu dwudziestu siedmiu ww. partii pieczywa oraz siedemnastu ww. partii wyrobów ciastkarskich o niewłaściwej jakości handlowej, a więc zróżnicowanego asortymentu tych artykułów rolno-spożywczych, organ pierwszej instancji zasadnie wziął pod uwagę, że brak w miejscu sprzedaży tych produktów, wykazu składników, a w przypadku pieczywa dodatkowo informacji o rodzaju pieczywa umożliwiającej identyfikację produktu, naruszył w sposób istotny interesy i prawa konsumentów, gdyż uniemożliwił im dokonanie właściwego wyboru, zgodnego z ich oczekiwaniami. Zdaniem Prezesa UOKiK, zwłaszcza w przypadku wyrobów oferowanych luzem – w przeciwieństwie do żywności w opakowaniach – oznakowanie w miejscu sprzedaży stanowi praktycznie jedyne źródło informacji dla nabywcy o rodzaju i właściwościach środka spożywczego. Wobec powyższego nie sposób zgodzić się ze stroną, że stopień szkodliwości czynu był znikomy.

Oceniając stopień zawinienia, organ pierwszej instancji prawidłowo wziął pod uwagę, że stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości powstały u przedsiębiorcy, który miał bezpośredni wpływ na sposób prezentacji oferowanych w miejscu sprzedaży produktów i który przy wprowadzaniu towarów do obrotu powinien dochować należytej staranności, aby były one prawidłowo oznakowane. Prezes UOKiK wskazuje, że w zakresie niedopełnienia obowiązków dotyczących znakowania, wynikających z ustawy o jakości handlowej, za odpowiedzialną należy uznać wyłącznie stronę, która jako profesjonalista w branży powinna znać i stosować przepisy związane z wykonywaną przez nią działalnością. Nawet jeśli stwierdzone nieprawidłowości były wynikiem niedopatrzania pracowników strony, nie powoduje to wyłączenia odpowiedzialności w tym zakresie. W myśl art. 17 ust. 1 rozporządzenia 178/2002, każdy z podmiotów działających na rynku spożywczym: producent, przetwarzający czy dystrybutor, obarczony jest obowiązkiem zapewnienia w przedsiębiorstwie, będącym pod jego kontrolą, zgodności żywności z wymogami prawa żywnościowego i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Powyższy obowiązek został powtórzony w art. 8 ust. 2 i 5 rozporządzenia 1169/2011, które stanowią, że podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich

przepisów krajowych oraz, że podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się że wymogi te są spełnione.

Podnoszone w odwołaniu okoliczności, że stwierdzone w miejscu sprzedaży ww. artykułów rolno-spożywczych oferowanych luzem nieprawidłowości miały charakter incydentalny i zostały niezwłocznie usunięte, o ile powinny być ocenione pozytywnie, nie zmieniają faktu, że konsumenci dokonujący zakupów w placówce handlowej należącej do strony byli pozbawieni istotnych informacji o ww. produktach. Trudno się też zgodzić z twierdzeniem jakoby nieprawidłowości miały charakter incydentalny, gdyż brak informacji dotyczył aż czterdziestu czterech partii produktów różnego rodzaju a nie pojedynczej partii, bo tylko wówczas sprawa mogłaby być uznana jako incydentalną.

Wbrew opinii strony Wielkopolski WIIH uwzględnił podjęte przez stronę działania naprawcze – jak wskazano w Protokole kontroli, brakujące informacje zostały uzupełnione w postaci odrębnych wydruków umieszczonych przy regale z pieczywem. Prezes UOKiK nie zgadza się ponadto z twierdzeniem strony, iż niezwłoczne usuwanie ewentualnych uchybień jest wyrazem podejmowania działań mających na celu zapewnienia zgodności oferowanych towarów z obowiązującymi przepisami prawa. Obowiązkiem podmiotów działających na rynku spożywczym jest podejmowanie działań niedopuszczających do powstania jakichkolwiek nieprawidłowości a nie tylko eliminujących te nieprawidłowości na skutek kontroli.

W kwestii zakresu naruszenia organ pierwszej instancji słusznie zauważył, że brak w miejscu sprzedaży, na wywieszkach dotyczących ww. artykułów rolno-spożywczych lub w inny sposób w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom, wykazu składników, a w przypadku pieczywa dodatkowo informacji o rodzaju pieczywa umożliwiającej identyfikację produktu, narusza przepisy o jakości handlowej w zakresie oznakowania środków spożywczych. Przepisy te są istotne z punktu widzenia właściwości produktu, w tym w zakresie składników alergennych innych niż pochodzące z ziaren zbóż (np. soi, mleka czy jaj jeśli zostały dodane do pieczywa) i interesów konsumentów. Ich nieprzestrzeżenie ogranicza prawo konsumenta do wyboru produktu według jego preferencji i potrzeb. Mając na uwadze powyższe, organ odwoławczy nie podziela stanowiska strony jakoby zakres naruszenia był wąski.

Wbrew twierdzeniom strony, organ pierwszej instancji uwzględnił dotychczasową działalność podmiotu na rynku artykułów rolno-spożywczych i na podstawie zgromadzonej dokumentacji zauważył, że kontrolowany przedsiębiorca był już wcześniej karany przez Inspekcję Handlową za niewłaściwą jakość handlową wprowadzanego do obrotu asortymentu.

Organ pierwszej instancji określając wysokość kary wziął prawidłowo pod uwagę przesłankę wielkości obrotów strony. Zgodnie z oświadczeniem złożonym przez kontrolowanego z dnia 8 września 2014 r., zalicza się on, w myśl rozdziału 7 ustawy z dnia 2

lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672 z późn. zm.), do grupy średnich przedsiębiorców.

Podsumowując powyższe, Prezes UOKiK stwierdził, że sposób ustalania wysokości kary pieniężnej był zgodny z kryteriami zawartymi w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej i znajdował uzasadnienie w zebranych materiale dowodowym.

W przedmiotowej sprawie najniższy możliwy wymiar kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej wynosi 500 zł, natomiast najwyższy – 4762,65 zł, wyrażony jako pięciokrotność wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych ww. czterdziestu czterech partii artykułów rolno-spożywczych o łącznej wartości 952,53 zł (tj. 5 x 952,53 zł). W omawianym przypadku, stronie wymierzono karę w wysokości 2.000 zł, czyli zbliżonej do dwukrotnej wartości zakwestionowanych partii artykułów rolno-spożywczych.

W ocenie Prezesa UOKiK wymierzona kara jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży dostępne były tylko artykuły rolno-spożywcze odpowiadające jakości handlowej, a także będzie najmniej uciążliwa z możliwych dostępnych środków. Jednocześnie wymierzona kara, zgodnie z art. 17 ust 2 rozporządzenia 178/2002, spełnia funkcję prewencyjną i represyjną, skłaniając kontrolowanego do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, zwłaszcza z uwagi na wykazane powyżej niedopełnienie należytej staranności w zakresie zapewnienia prawidłowego oznakowania ww. artykułów rolno-spożywczych

Odnosząc się do wniosku strony o przeprowadzenie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, Prezes UOKiK uważa, że jest to zbędne, gdyż zostały one już uwzględnione przez organ pierwszej instancji przy wydawaniu decyzji. Stanowią one akta sprawy, z którymi strona mogła się zapoznać na podstawie art. 10 Kpa podczas prowadzonego postępowania administracyjnego obu instancji, o czym została poinformowana w piśmie Wielkopolskiego WIIH z dnia 4 listopada 2014 r. i w piśmie Prezesa UOKiK z dnia 20 stycznia 2015 r.

Bezprzedmiotowe jest także przeprowadzenie dowodów z zeznań świadków wskazanych w odwołaniu przez stronę. Jak już wyżej wspomniano, niezwłoczne usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych w toku kontroli nie stanowi okoliczności wyłączającej odpowiedzialność podmiotów naruszających przepisy obowiązującego prawa żywnościowego. Ponadto zagadnienie dotyczące faktu, iż w okresie przed stwierdzeniem naruszeń w - jak to wskazuje strona – „długim odstępie czasowym” nie występowały naruszenia przepisów w zakresie oznakowania produktów piekarniczych stanowiło przedmiot rozważań organu pierwszej instancji. Zagadnienie to zostało wzięte pod uwagę w trakcie miarkowania wysokości kary pieniężnej kiedy organ stosował ustawową wytyczną wymiaru sankcji, to jest określoną w art. 40a ust. 5 dotychczasową działalność podmiotu na rynku artykułów rolno-spożywczych. Ustalenia Wielkopolskiego WIIH w tym zakresie nie budziły wątpliwości Prezesa UOKiK i zebrany na ww. okoliczność materiał dowodowy jest spójny i jednoznaczny.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Poznaniu w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie art. 52 § 1, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270 z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę można wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nieuiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.).

Z up. PREZESA
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
WICEPREZES

Dorota Karczewska

1. Robert Brandt
Majchrzak Brandt i Wspólnicy Sp.k.
ul. Grunwaldzka 115
60-313 Poznań
pełnomocnik
Poznańdis Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu
2. Wielkopolski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Poznaniu
3. a/a